

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 6 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, czwartek 9 stycznia 1930 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R., a sprawy zagraniczne: Sytuacja polityczna w Polsce. — Łotwa a Z. S. R. R.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 30.XII. w art. p. t. „W przededniu nowych walk klasowych w Polsce” (Henrykowskiego) oświadcza, iż powrót prof. Bartla na stanowisko premiera stanowi dowód koncentracji sił „faszyzmu i socjal-faszyzmu” w Polsce. Koncentracja ta następuje wskutek pogarszania się sytuacji gospodarczej. Skutki kryzysu odczuwane są w pierwszym rzędzie przez klasę robotniczą oraz przez proletariát wsi. Czerwony standar, który został rozwinięty w Sejmie przez posła Rosiaka, stanowił symbol niezadowolenia mas. Polska znajduje się w przededniu nowych walk klasowych i na polską partję komunistyczną spada obowiązek stanowczej walki przeciwko objawom oportunistów w szeregach partji. W wielu wypadkach rewolucyjne nastroje mas prześcigają poczynania partji. Dowodzi to, że walka, jaka prowadzona była przez partję przeciwko prawicowemu odchyleniu grupy Kostrzewy, nie znalazła należytego zrozumienia ze strony partyjnego ogółu. Socjaliści zachowują wpływ na znaczą część drobnej burżuazji i na pewną część proletariátu, który nie wyzbył się jeszcze całkowicie złudzeń demokratycznych. Złudzenie te istnieją nawet w szeregach partji. W toku ostatnich walk między rządem p. Światalskiego, a opozycją sejmową, które pismo ocenia jako „zatarg w obozie faszyzmu”, zwalczali się komuniści, którzy twierdzili, iż przebieg wypadków usprawiedliwił teorię Stefańskiego o tem, iż frazeologia demokratyczna, będąc niebezpieczną dla komunizmu w Polsce, jest jednak w równej mierze „niebezpieczna dla „faszyzmu”. Występując przeciwko temu złudzeniu Henrykowski nawołuje do zwalczania objawów „prawicowego odchylenia” w organizacjach związkowych, przyznając słusność komunistycznemu komitetowi partyjnemu w Łodzi, który potępił wprowadzenie do statutu pewnego rewolucyjnego związku zawodowego postanowienia o konieczności współdziału robotników, w kierownictwie przemysłu. Z punktu widzenia Henrykowskiego dążenie do tego współdziału stanowi objaw oportunistów, gdyż komuniści powinni dążyć do dyktatury proletariátu przez stanowcze zwalczanie wpływów „socjal-faszyzmu” i „prawicowego odchylenia”.

Poslednija Nowosti 2.I., omawiając w art. wst. mianowanie rządu p. Bartlę, oświadcza, iż sytuacja

w Polsce nie może być oceniana z tego punktu widzenia, z którego zwykle oceniana jest sytuacja w państwach parlamentarnych i demokratycznych. Zmiana rządu w Polsce jest tylko zmianą ludzi na czele resortów, kierownictwo polityczne pozostaje bez zmiany w ręku marsz. Piłsudskiego i ustąpienie rządu p. Światalskiego nie zmieniło nic w tej sytuacji. Nominacja p. Bartlę świadczy jednak — zdaniem pisma — o tem, iż marsz. Piłsudski chce prowadzić bardziej łagodną, niż dotychczas politykę w stosunku do Sejmu. Premj. Bartel jest przeciwnikiem „chirurgicznych” metod w polityce, w przeciwieństwie do p. Światalskiego, który — zdaniem pisma — dążył do wprowadzenia dyktatury w Polsce. Dążenie to podzielane było przez „grupę pułkowników”, której reprezentanci pozostali w rządzie w osobach min. min. Matuszewskiego, Boernera i Prystora. Nominacja min. Józewskiego świadczy w mniemaniu pisma o tem, iż rząd p. Bartlę dążyć będzie do zjednoczenia sobie sympatji Ukraińców. Pismo mówi z uznaniem o dążeniu p. Bartlę do ustalenia normalnych stosunków z opozycją, przewidując powodzenie projektów zreformowania Konstytucji w Polsce, o ile projekty te nie będą zawierały zamachu na podstawowe prawa parlamentu i o ile metody „chirurgiczne” nie będą wchodziły w grę przy ustalaniu taktyki rządu.

ŁOTWA A Z. S. R. R.

Izwiestja 3.I. omawiają stosunek prasy łotewskiej do komentarzy, w jakie pismo to zaopatrzyło doniesienie „Gazety Polskiej” o utworzeniu wolnej strefy w porcie libawskim. Pismo występuje przeciwko poczynionemu mu przez prasę łotewską zarzutowi jakoby zmierzało do poróżnienia Łotwy z Litwą, oświadcza, iż zarzut ten spowodowany został przez stosunek Łotwy do sporu litewskiego. Stosunek ten utrudnia zbliżenie między Łotwą a Litwą. Rokowania o zawarcie traktatu handlowego między Łotwą a Litwą nie mogą dojść do skutku, gdyż Łotwa nie chce się zgodzić na określenie jako „linji administracyjnej” istniejącej granicy między Polską a Litwą. Z. S. R. R. dąży do obrony niepodległości i suwerenności państw bałtyckich i przyczynia się do tej obrony, demaskując intrygę, jaka skierowana jest przeciwko jednemu z tych państw.

